



Help, een ouderschapsplan!

Wat is een ouderschapsplan en hoe stelt u dit samen op

Sinds 1 maart 2009 bent u als ouders als u uit elkaar gaat, verplicht om samen een ouderschapsplan op te stellen. Zo'n plan dwingt u beiden om goed na te denken en overleg te hebben over wat de scheiding voor de kinderen zal gaan betekenen.

Kinderen op 1

Kinderen die altijd in één gezin leefden, zullen in het vervolg in twee verschillende huizen opgevoed en verzorgd gaan worden. Dat gaat niet vanzelf helemaal goed. Vóór de wetswijziging waren de kinderen ongetwijfeld ook een belangrijke factor in de scheidingsprocedure, maar de wetgever heeft de kinderen nu op de eerste plaats gezet. Want eigenlijk zegt de wet nu dat u pas kunt scheiden als de zorg voor uw kinderen geregeld en gewaarborgd is. En de rechter moet dat controleren. Als u hier geen of onvoldoende aandacht aan besteedt, neemt de rechter het scheidingsverzoek niet in behandeling, uitzonderingen (in zeer schrijnende gevallen) daargelaten.

Doel van de wet is dat u als ouders de verantwoordelijkheid neemt voor uw kinderen. De belangen van kinderen mogen niet meer ondersneeuwen en op de achtergrond raken ten opzichte van conflicten en belangen van de ouders. En dus wordt u tegenwoordig als ouders gedwongen om te kijken wat voor uw kind in uw situatie een passende regeling is. En natuurlijk hebben u en uw kinderen hier ook baat bij.

Zorg en opvoeding

De wet zegt dat in elk geval geregeld moet worden hoe de ouders de zorg- en opvoedingstaken gaan verdelen. Er is sprake van *gelijkwaardig ouderschap*: het kind heeft recht op contact met en verzorging door allebei de ouders. Beide ouders hebben bovendien recht op contact met en verzorging van de minderjarige kinderen.

De wettelijke regeling betekent *niet* dat u als ouder nu ieder exact de helft van de tijd voor de kinderen moet zorgen. Zo'n 50-50 verdeling zal niet altijd overeenkomen met de verdeling van de zorg in de tijd dat het gezin nog bij elkaar was. In een dergelijk geval zou dit neerkomen op het forceren van iets dat in de praktijk niet zal werken. Als u altijd samen voor de kinderen zorgde tijdens de relatie zou het ook geforceerd zijn als plotseling een weekendregeling zou gelden, waarbij één van u in het geheel niet meer bij het doordeweekse leven betrokken is en één van u én uw kinderen genoeg moeten nemen met circa 48 uur per twee weken.

Praktisch

Hoe zo'n zorgverdeling eruit kan zien is afhankelijk van de omstandigheden:

- Blijft u na de scheiding nog dicht bij elkaar wonen? Binnen het centrum van het sociale leven van uw kind of gaat een van u daar iets verder buiten wonen?
- Hoe goed kunt u als ouders nog met elkaar overleggen?
- Wat is de leeftijd van uw kind(eren)?

- Hoe werden de zorgtaken verdeeld toen u nog bij elkaar was?
- Wat zijn de werktijden, -dagen en/of -roosters van u beiden?
- Heeft uw kind zelf ideeën over hoe hij of zij in de toekomst zou willen wonen en leven?

Aan de hand van dit soort overwegingen en factoren kunt u een basisregeling bedenken en uitwerken waar u en uw kind(eren) gedurende een bepaalde periode mee uit de voeten kunnen.

Een antwoord op een van deze vragen kan nooit een argument zijn om alle zorgtaken in handen van één van u te leggen. Niet – bijvoorbeeld – de zeer jonge leeftijd, niet de koppige of onguanceerde mening van een puber, niet de afstand tussen beide huizen, niet de gebrekkige communicatie. Zelfs als deze vragen grote bezwaren oproepen, moet er een oplossing worden gezocht die goed is voor het kind. En het is goed voor het kind dat zowel vader als moeder ondanks een scheiding een rol in zijn of haar leven blijft spelen.

Overleg

Uw kind zal in twee werelden gaan leven die los van elkaar staan. Uw kind zal heen en weer gaan tussen twee ouders. Het is dan van groot belang dat u met elkaar blijft communiceren. In een thema-avond bij de VPRO over 'Het Nahuwelijk' in 2009 werd een gezin geportretteerd waarbij de ouders naast elkaar bleven wonen en waar de kinderen zelf via een inpandige deur van vader naar moeder konden lopen en terug. De ouders waren volledig op de hoogte van het wel en wee van de kinderen op vrijwel elk moment van de dag en kwamen ook bij elkaar over de vloer en konden elkaar als zodanig met grote regelmaat bijpraten. Dit zal doorgaans niet de realiteit zijn. U moet dus een manier verzinnen om elkaar op de hoogte te houden van hoe het met de kinderen gaat. Op school, wat ontwikkeling betreft, gezondheid, problemen en uitdagingen enzovoorts. Hoe u elkaar gaat informeren over dingen die in het belang van de kinderen zijn en die de kinderen aangaan en hoe vaak u dit doet, moet in het ouderschapsplan worden vastgelegd. Ook wanneer u iets in overleg wilt doen en wanneer u elkaar gaat raadplegen, maakt hier onderdeel van uit. Dit hoeft niet dagelijks en ook niet (altijd) met elkaar om de tafel, maar er moet wel iets op papier komen hierover. Dit kan bijvoorbeeld zijn: 1 keer per maand per e-mail en tussentijds als een situatie daar aanleiding voor geeft. Of elke week bij het ophalen van de kinderen. Of u kunt afspreken een schriftje bij te houden dat u uitwisselt en daarbij afspreken welke zaken in elk geval in het schriftje aan de orde moeten komen. Wat is voor u haalbaar en praktisch?

Bij sommige ex-partners zal dit overleg probleemloos verlopen. Bij anderen zal het in het begin of zelfs voor langere tijd moeite kosten om

met regelmaat contact te moeten hebben. Waar het dan om gaat, is dat u voor ogen houdt dat dit wel heel belangrijk is voor de kinderen. U bent samen aan het ouderschap begonnen en zult in die hoedanigheid altijd een band houden. Vanuit die rol heeft u contact met elkaar, niet meer in de partnerrol. Het draait om de kinderen.

Kosten van de kinderen

U moet ook financiële afspraken maken. Kinderen kosten geld en wie gaat wat betalen? Voor de rechter moet ook duidelijk zijn dat hier over nagedacht is. Als u draagkracht heeft, dan moet u op grond van de wet naar draagkracht bijdragen voor uw kinderen. In het boekje 'Help, ik ga scheiden!' kunt u meer informatie over dit onderwerp vinden.

Rol van het kind bij de afspraken

Voor kinderen is de periode voorafgaand aan de scheiding over het algemeen een onzekere en verwarrende periode waarin zij vragen en zorgen hebben over de toekomst. Uw kind heeft geen rol gehad in de beslissing om te gaan scheiden en staat hierin ook machteloos. Met de gevolgen krijgt uw kind zeer zeker te maken. Het is niet alleen aan te bevelen om met uw kinderen te praten over wat de scheiding voor de kinderen gaat betekenen; het is ook in zekere zin verplicht. De wet zegt namelijk dat in het verzoekschrift aan de rechter moet worden aangegeven op welke manier de kinderen bij het ouderschapsplan zijn betrokken. Probeer als het even kan met het hele gezin te praten over de scheiding. Dat u dit als ouders samen doet is prettig voor uw kind. Als u meerdere kinderen heeft, praat dan zoveel mogelijk met alle kinderen tegelijk. Wat u kunt bespreken? Bijvoorbeeld dat de scheiding in geen geval de schuld is van de kinderen, dat u altijd hun papa en mama blijft. Stel de kinderen gerust. Vraag of zij vragen hebben of zorgen. Wees duidelijk en bereid u voor op dit gesprek. Het gesprek moet de kinderen duidelijkheid en zekerheid verschaffen; zij mogen niet belast worden met uw zorgen of verdriet. Laat uw kind nooit kiezen tussen u beiden, expliciet noch impliciet.

Uitwerking

Wat u samen en met de kinderen besproken hebt over zorg, geld en overleg gaat u uitwerken in het ouderschapsplan dat u beiden ondertekent. Het ouderschapsplan gaat niet over rechten maar over verantwoordelijkheden. Het moet voor u vanzelfsprekend zijn dat u die afspraken gaat nakomen. Deze afspraken hebben echter een beperkte houdbaarheid. In de toekomst zullen er nieuwe afspraken gemaakt moeten worden en zal het ouderschapsplan aan de actuele situatie aangepast moeten worden.

Hoe beginnen?

U hebt nu een idee van wat er minimaal van u verwacht wordt, maar hoe moet u beginnen? U kunt wat u bespreekt samen uitwerken in een verslag waarin in elk geval de genoemde regelingen aan de orde komen.

De Scheidingsplanner gebruikt een eigen model Ouderschapsplan dat u kunt invullen en dat aan de stukken voor de rechtbank zal worden gehecht. Dit plan voldoet volledig aan de eisen van de wet. De Scheidingsplanner kan u nader informeren en bijstaan bij het maken van een ouderschapsplan. En mocht u onverhoopt problemen signaleren bij de kinderen dan weet uw Scheidingsplanner naar wie hij u kan doorverwijzen.

Tips

U kunt ook raadplegen:

Website:

- www.rvr.org

Boeken:

- *Co-ouderschap* (van Yoeke Nagel);
- *Een ouderschapsplan maken* (van Pieter Vermeulen);
- *En ze leefden nog lang en gelukkig* (van L. Smulders Groenhuizen);
- *Luister je wel naar mij?* en *Ik heb ook wat te vertellen!* (van Martine F. Delfos)
- *En de kinderen scheiden mee* (van Gary Neuman)

U kunt een afspraak met ons maken voor een kosteloos kennismakingsgesprek. In dat gesprek bespreken wij met u uw advieswensen en zullen wij de daarbij behorende kosten toelichten. Dit eerste gesprek verplicht u tot niets.

